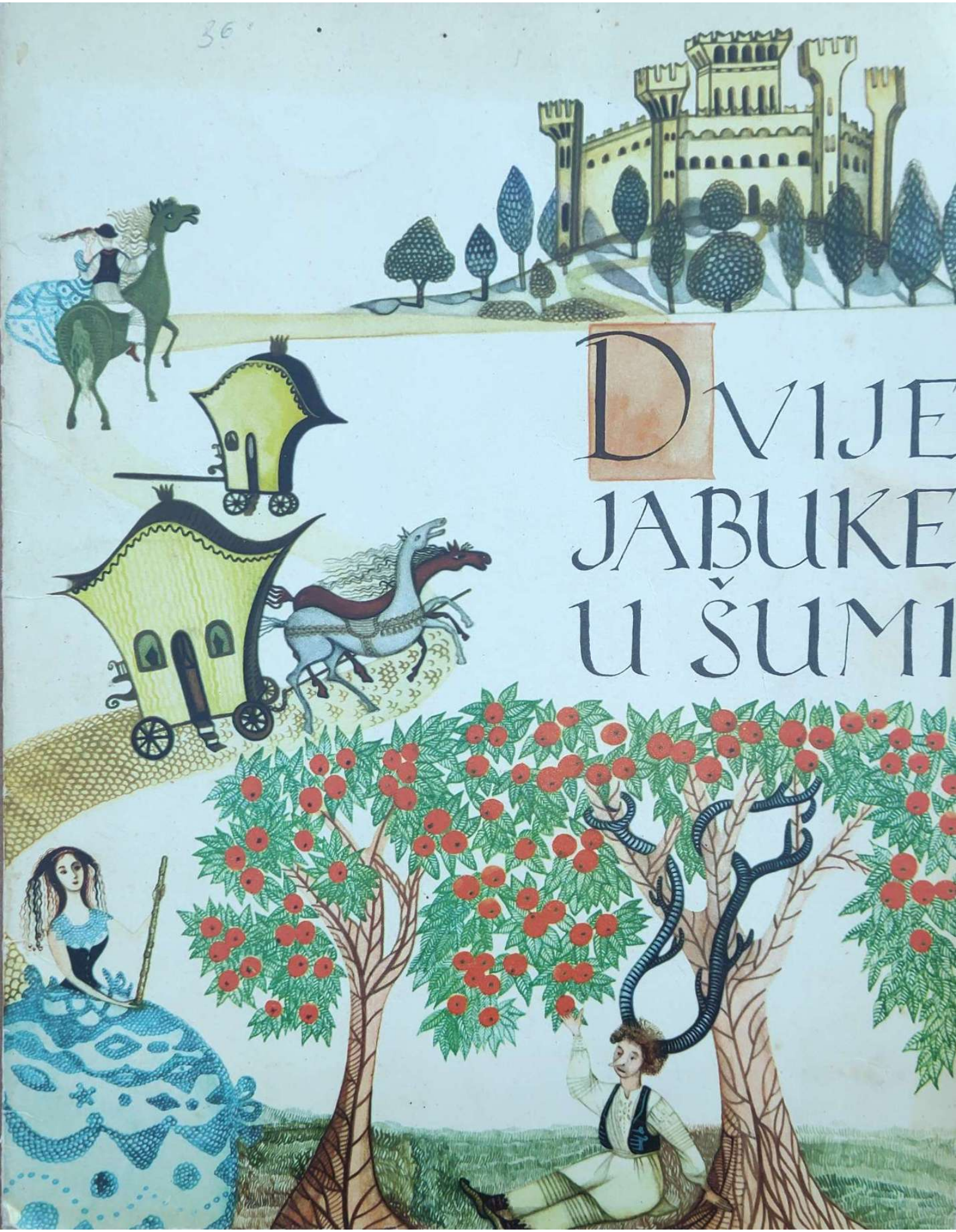
DVIJE
JABUKE
U ŠUMI

27806

DVIJE JABUKE U ŠUMI

Narodna pripovijetka

Tekst izabrala i priredila

MAJA BOŠKOVIĆ - STULLI

Ilustrirala

CVIJETA JOB

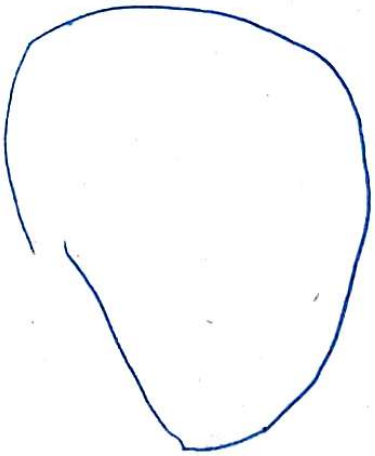

NAŠA DJECA
ZAGREB 1967

ad ću ti reći ovako: bio ti jedan gospodar, imao slugana. Služio ga je slugan tri godine. Nakon treće godine slugan je odjavio da neće više kod njega biti, neka mu pribavi novac. I gospodar nosi novce u šakama, u jednoj ruci nosi tri krajcera, a u drugoj stotinu forinti, i kaže sluganu:

— Evo, voliš s blagoslovom ova tri krajcera ili sa prokletstvom ovu stotinu?

Slugan misli pa u jednu smisli:

— Daj mi ta tri krajcera s blagoslovom božjim.

I primi ta tri krajcera, i gotovo — te tri godine su isplaćene. Uzme štap i torbu i produži dalje. Kad je tamo nekoliko izmakao, nađe konjušare na polju jednome gdje tuku zmiju. Rekao je taj slugan:

— Nemojte tući te zmije, evo vam krajcera za otkup glave. No zmija je krenula, ona putem pred njim, a on je išao za njom. I tamo su je susreli govedari i tuku tu zmiju istu. A ovaj kaže:

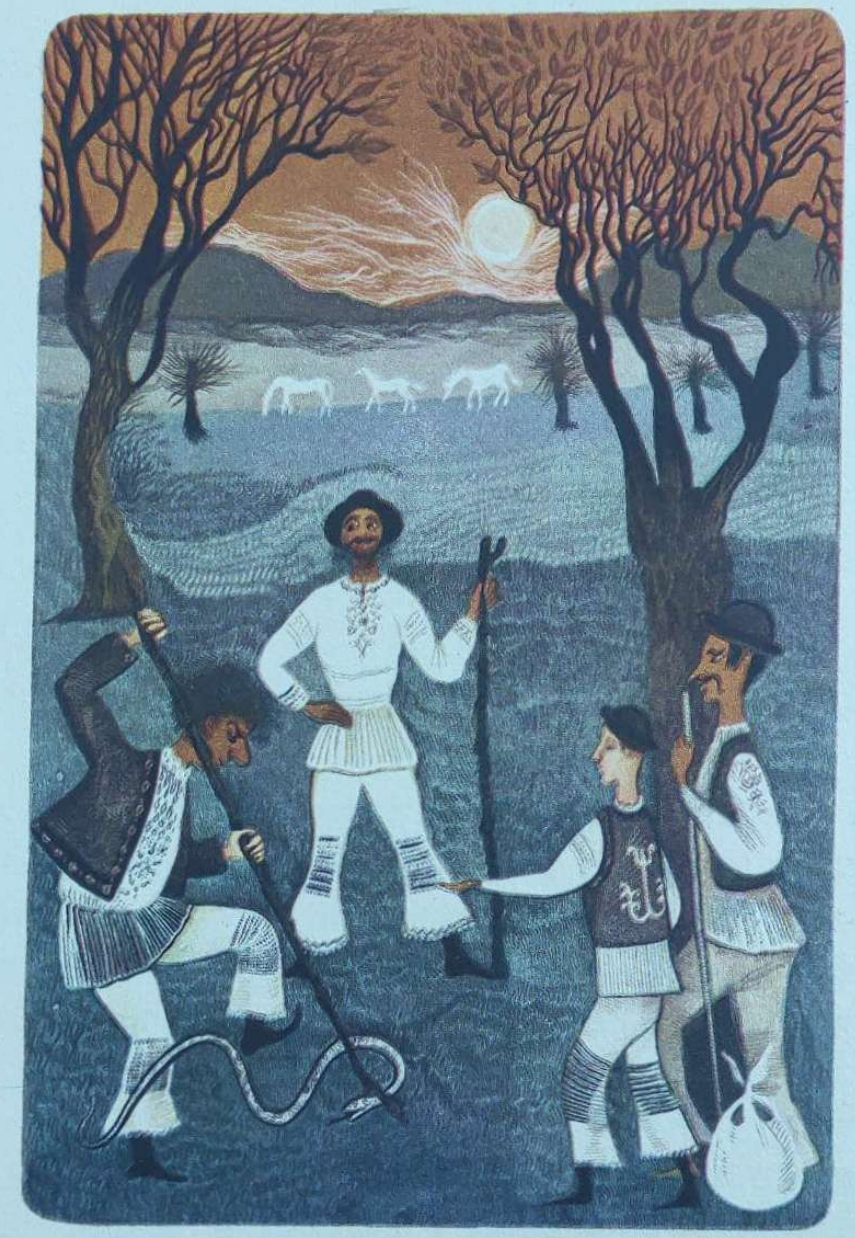

— Nemojte je tući, evo vam krajcera za otkup glave njezine, a vi se zabavljajte s krajcerom.

I opet zmija tako otišla. Malo zatim potrajalo, kad je već tuku tamo čobani. Ovaj opet krajcer dade čobaninu, to je sada treći, nije ni imao nego tri. Tako više nema krajcera, sad je gotovo. Ha, sad je on produžio dalje kroza šumu, kad mu se

dade neki zvižduk čuti gdje njega zviždeć poimence zovnu, al' to zmija ide na repu. On se obazre, ona njega zovnu:

— Pobratime, polagano, pa ćemo skupa.

On se malo ustravio, al' ona mu kaže:

— Ne boj se, ti si mene od tri smrti otkupio.

Stigla je k njemu i s njime se poljubila i njemu je ovako rekla:

— Idi sa mnom do moga babe, on će tebi dati što ti god budeš želio, on će tebi davati na vagone dukata, al' ti nemoj primiti drugo nego onaj štap što visi pored pendžera. Onaj štap uzmi. Babo će tebe odbijati svakako da štapa ne uzmeš, al' ti nemoj ništa nego štap.

I onda dao mu je štap, al' teškom voljom. Ispratila ga je zmija opet otale i kazala mu:

— Kad god što budeš trebao, dirni u taj štap, svega ćeš imati što želiš.

Da, kad je ona njega ispratila, povratila se u neku šumu, a on je otišao šumom. Kad je došao negdje oko sredine šume, izgladnio je. Sad on ovako govori:

— Mili bože, kako bi to bilo, idem pitat štapa.

I pritisnuo u jedno dugme u štapa. Štap ga zapita:

— Šta bi rado?

A ovaj kaže:

— Rado bih ovdje piti i jesti i stol na kome bi stajalo to jelo.

Odmah se postavio nasred šume stol i na njemu svakakve đakonije. Ha, sad kad je jeo i pio, opet u dugme pritiska štapa. Pita štap:

— Šta bi rado?

— Rado bih da se ova đakonija spremi.

I sad putuje dalje, dođe do svoje kućice, svojoj materi. Mati ga je na preslici othranila. Sad on pita matere:

— Imaš li gdje poznatu djevojku da se ženim?

Mati mu veli:

— Pa ima tu, dijete, sirotinje, pa ćemo naći.

Ali veli on materi:

— Ti meni ideš ujutro prositi od cara djevojku.

A mati se u jauk smišlja: kako ću ići, kad ne smijem ići tamo?

— Ali moraš, pod cijenu života.

Ha, sjutradan ide mati, ali ne smije u careve dvore, nego došla u carevu bašču i tu je sjedila čitav dan, ne smije tamo ići. I tako je taj dan nije nitko ništa pitao, i otišla kući nazad.

Sin je pita:

— Šta ti veli care?

— Ma nijesam pred njega ni smjela ići.

— Pod cijenu života ideš i opet ujutro.

Tako je sjutradan i opet otišla u carevu bašču i sjedila. Opazila je careva straža tu babu gdje sjedi tu već drugi dan, pa je predvedu pred cara. Car je pita:

— Šta ti meni po bašči tu hodaš?

— Care, presvijetlo koljeno, što ne može biti, ne može: sin me poslao da prosim od vas djevojku, a mi smo sirotinja.

— Ajde kući pa kaži svome sinu neka stvori dvorove kao što su moji i kaldrmu cestu od moga dvora do njegova, oko nje voće svakojako da miriši. Ako mi to ne stvori, ću ga smrti pogubiti. Ako stvori, dat ću mu djevojku.

Ha, mati je došla sinu i sinu tako kazala. A sin kaže:

— Mati, bit će sve.

On pita svojega štapa. A štap pita:

— Šta bi rado?

— Rado bih bolje dvore nego u cara i kaldrmu cestu od careva dvora do moga, svakojako voće oko kaldrme dà miriši.

I stvori se sve, štap mu sve stvori. I kad je care u pohode k njemu polazio, to je sve stvoreno bilo. I dade mu djevojku. Kad je djevojku preveo taj mladić, s njome je nekih četrnaest

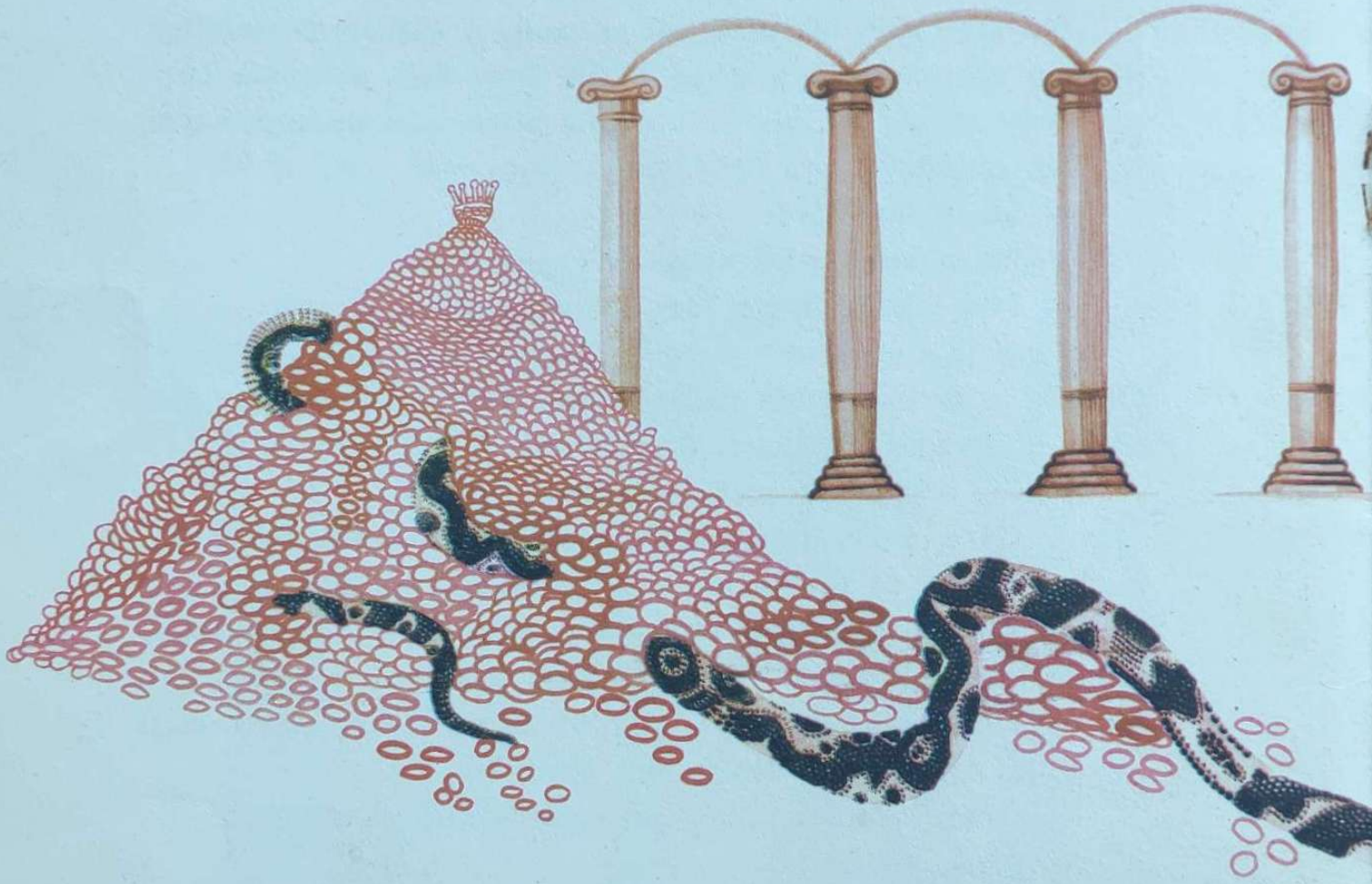

dana živio u tome dvoru. Ona ga uvijek pripituje kako je on to stvorio. Jedanput on njoj kaže da on ima taj štap pa da od toga štapa sve dolazi. On otide nekuda za poslom nekim, a ona mu ukrade štap. Kad je ona otišla i odnijela štap, nestalo i dvora i kaldrme. On je opet pao na prosjački štap. Mati i opet prede kudjelju i dalje su sirotinja obadvoje. Sad on misli kud bi, šta bi: idem po svijetu i opet.

Tako kako je putovao, zašao u veliku šumu. U toj šumi našao je dvije jabuke jednu do druge, rodile do crne zemlje, pomotao ih rod. On je došao među te dvije jabuke pa je gladan bio, znaš, pa ubrao jednu jabuku i potrošio, pojeo. Kako je on nju pojeo, tu jabuku, na mjestu su mu rozi nikli na glavi i otišli kroz jabukove ogranke. Sad ne može nikuda ispod jabuke. Sad druga se savila jabuka u blizini njega, a on je rekao ovako:

— Mili bože, na svemu ti hvala, sad idem pojesti i s ove druge jabuke, pa makar nikli još jedni rozi.

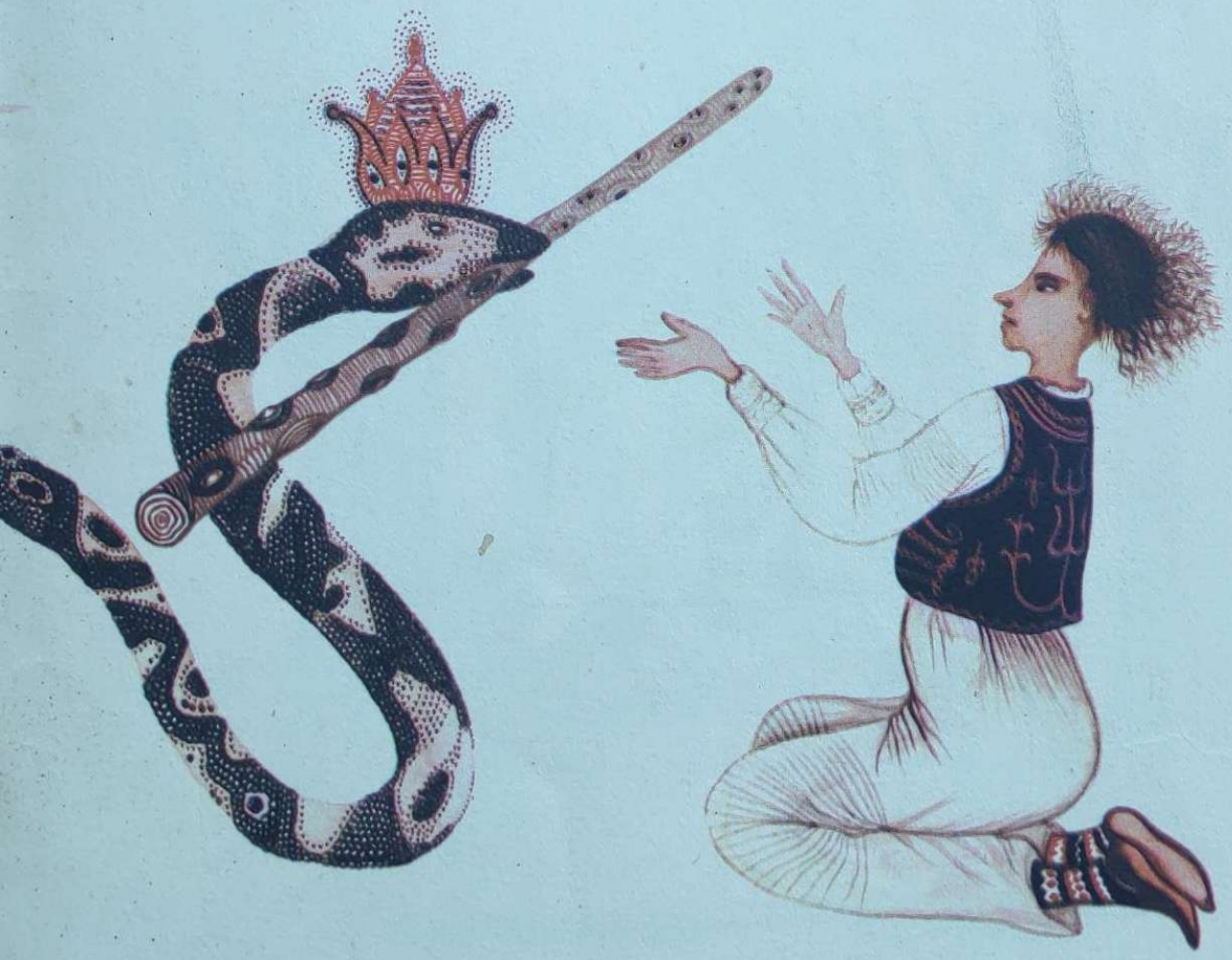

Kad je ubrao s one druge jabuke i pojeo, nestalo rogu. Sad od ove jabuke što rozi rastu ubere jabuku pa metne u lijevi džep, pa dalje produži kroza šumu. Iz te šume izbaše u neko malo mjestašce.

Kad je on iz te šume krenuo se, prišulja se on u carevu bašču pa izvadi ovu jabuku što od nje rozi rastu pa metne u bašču na klupu. Kad ide careva kći.

— Joj, vidi lijepe jabuke!

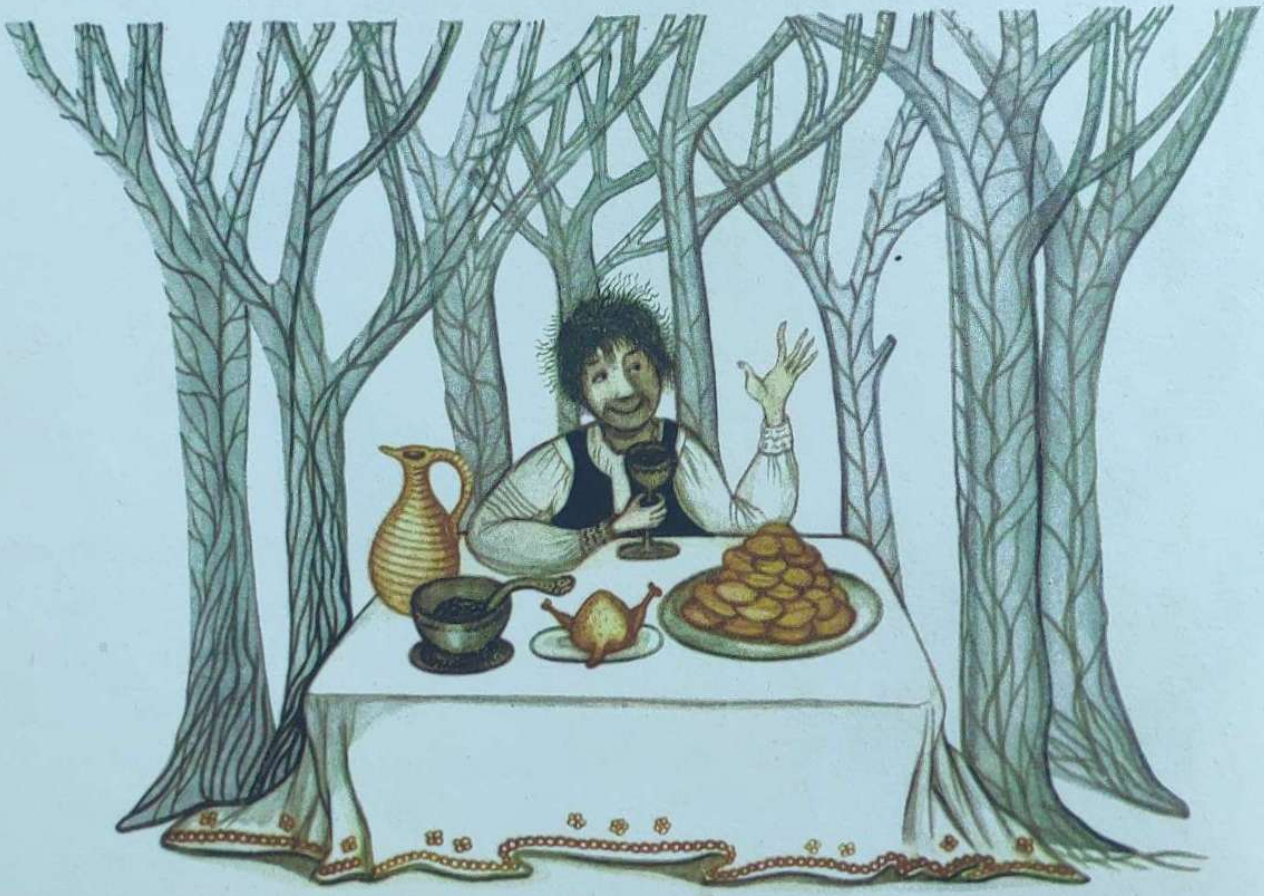

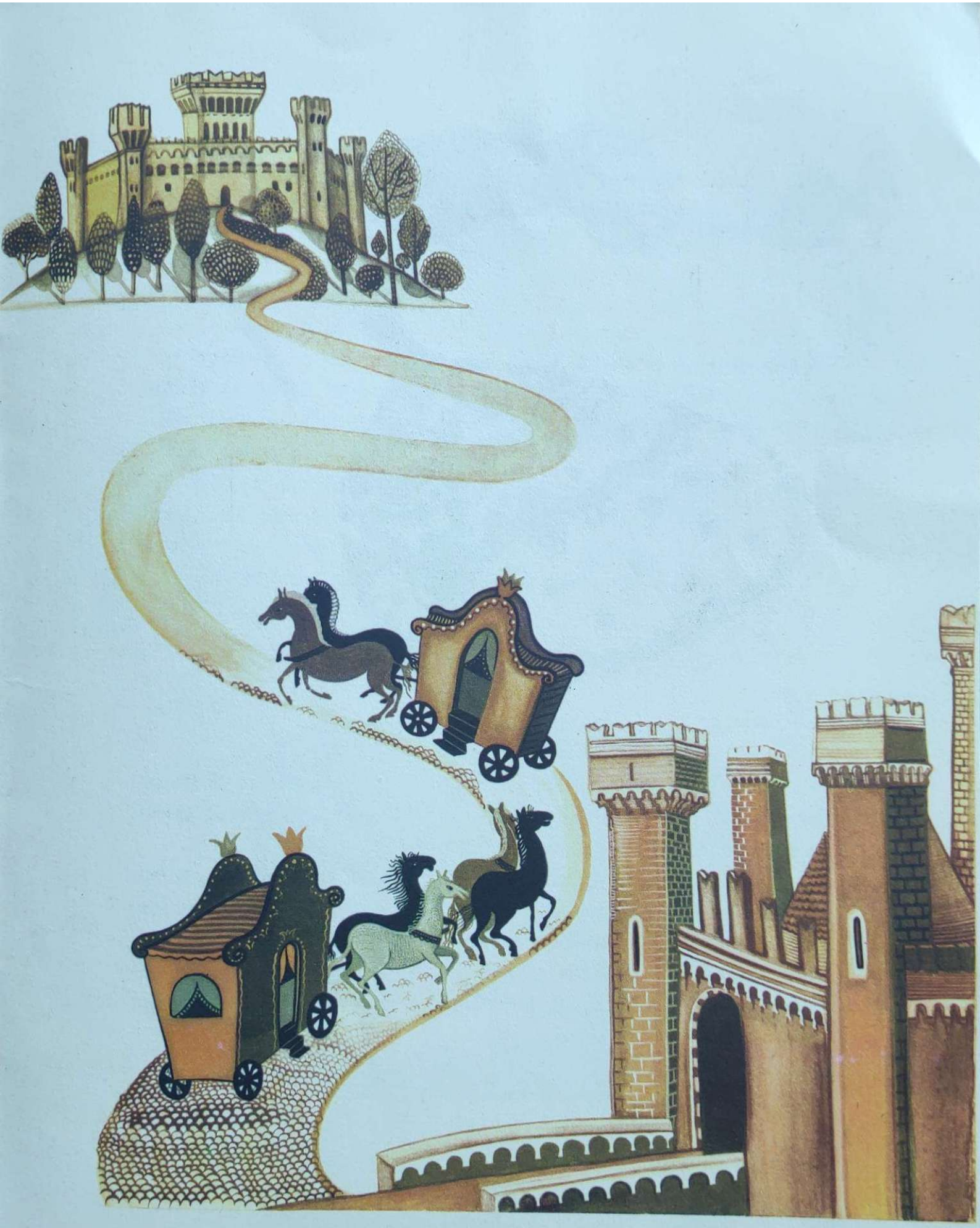

Uze tu jabuku pa odnese u dvor u kulu i kad je došla nasred kule, pojela jabuku, i rozi joj nikli, otišli gore kroz tavan, s mjesta nikud ne može.

Sad car raspisuje na sve strane: tko bi roge ukinuo, ja bih mu veliku nagradu dao. Sad ovaj se slugan javi, a ne kazuje se koji je, da će on ukinuti roge, samo da car seli iz kule, i vojska i sve, samo careva kći da ostane u kuli. Kad je došao, nađe nju nasred kule, rozi otišli kroz tavan, stoji ona kao kip. Sad ovaj dođe:

— Ha, gdje je štap?

— Otkle sad ti?

— Gdje je štap?

Neće da kaže. Ovaj uzme uže pa pokvasi, ona stoji kao kip, a on udri po njoj.

— Gdje je štap?

Ujedanput ona kaže:

— Eno ga u ormaru!

I dobavi se on svog štapa i onda izvadi iz lijevoga džepa onu što spadaju rozi jabuku pa joj dade; dade joj jabuku, spadoše joj rozi. Uzme on štap i otiđe svojoj kući i opet stvori dvore kakve je imao.

Sad se car našao uvrijeđen, sad car diže vojsku, ide na njega, ide tom kaldrmom kako je on napravio, ide mu srušiti dvore. Ha, ovoga majka zove sina, on spava.

— Evo cara silovita s vojskom, srušit će nam sve.

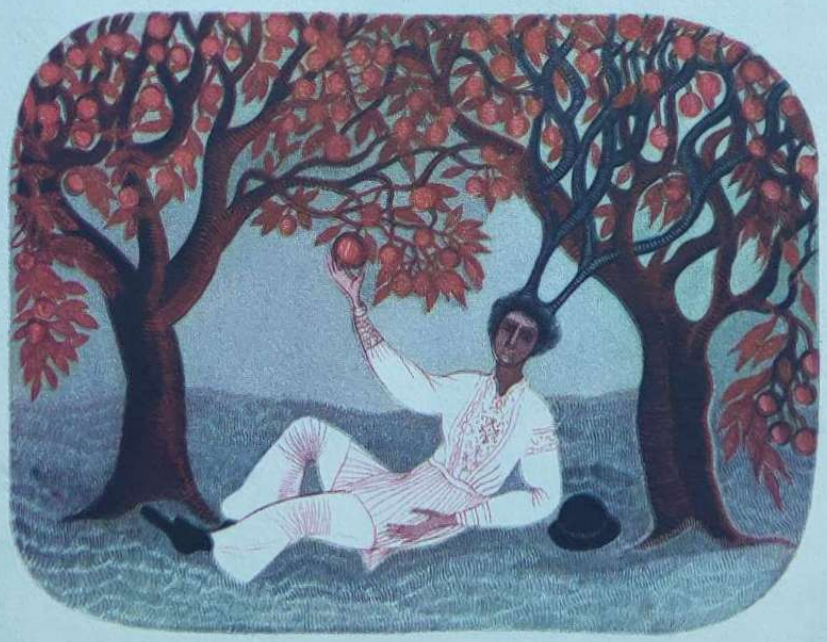

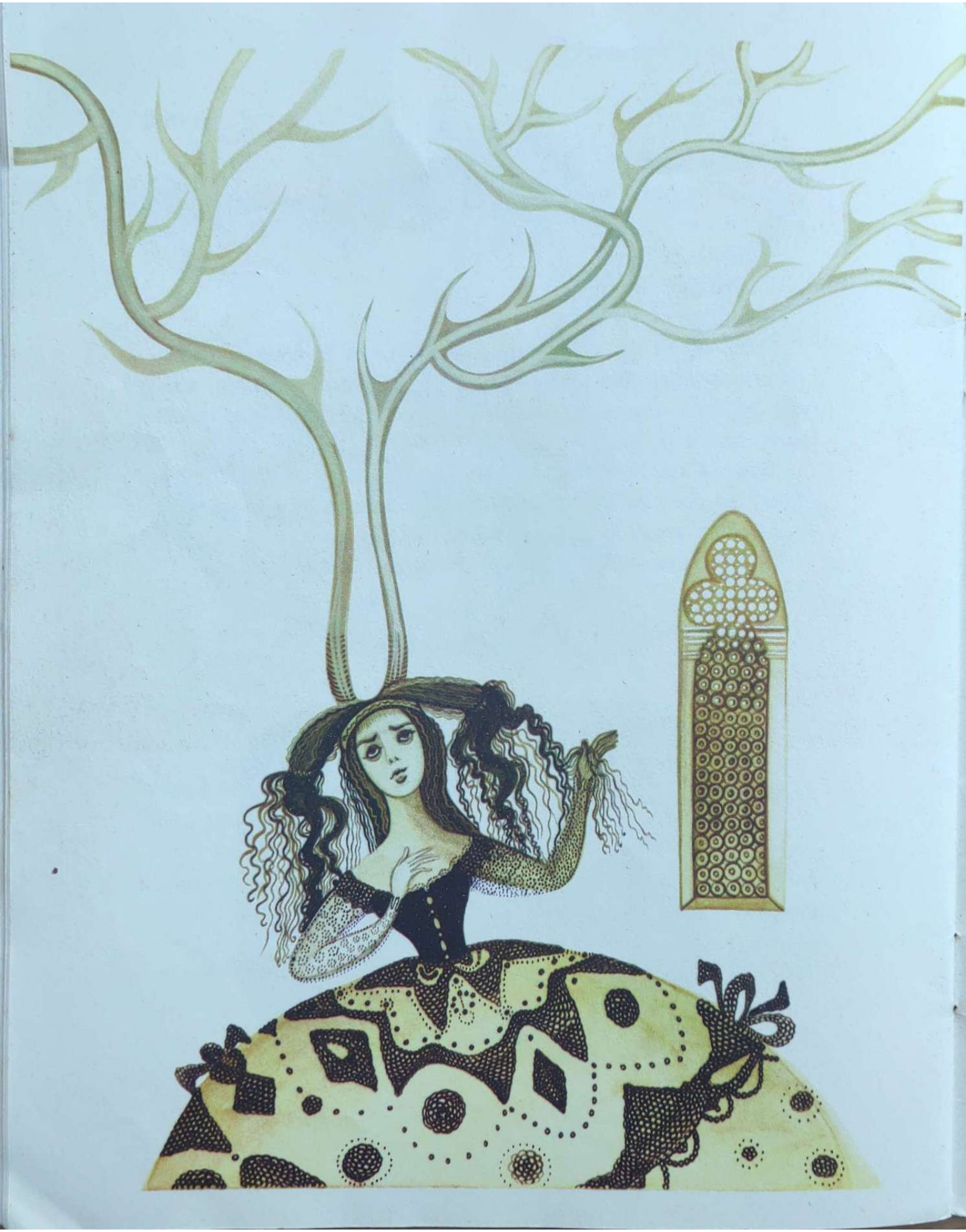

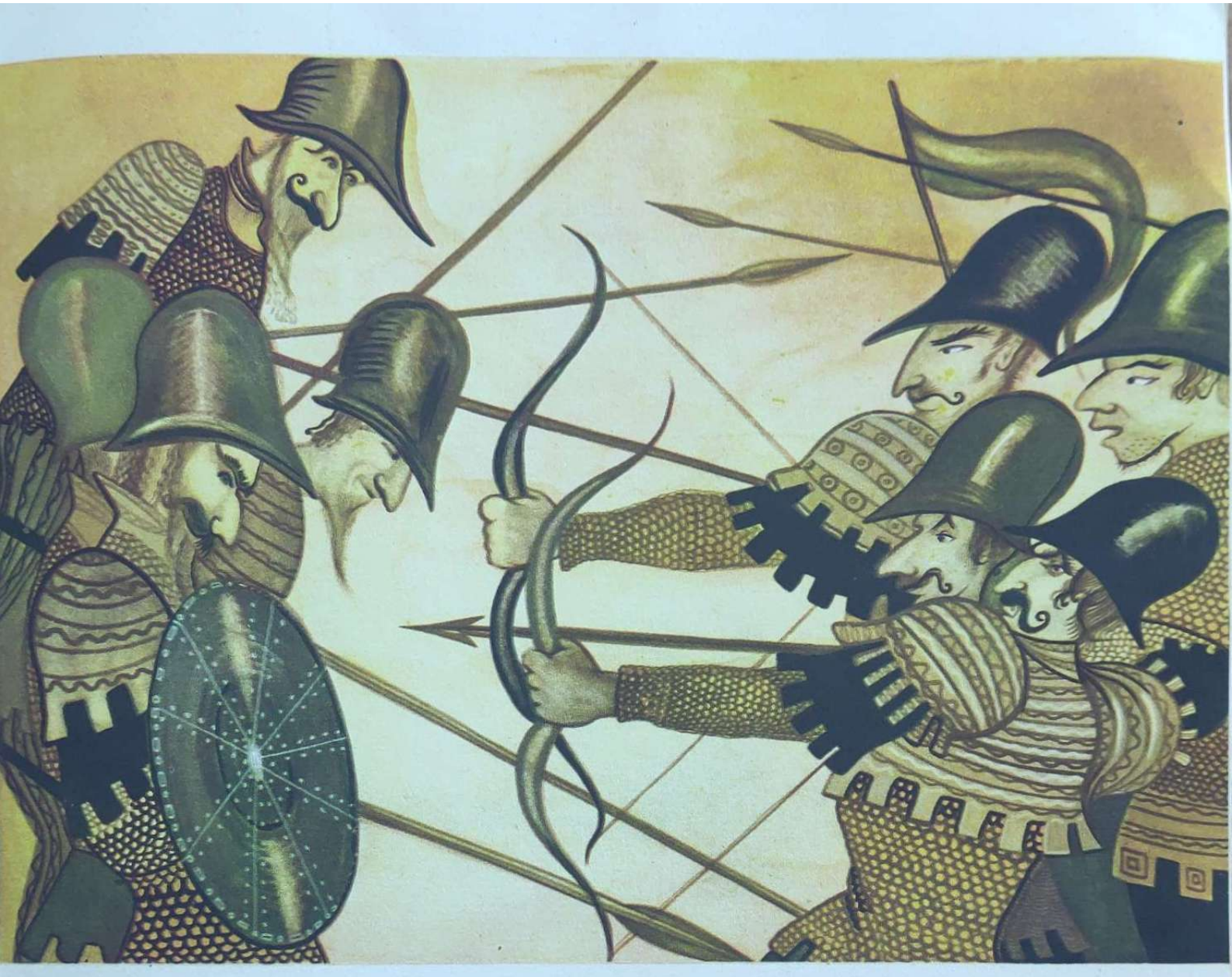

Ovaj će skočit sa kreveta, gleda, već na kilometar opazi tu vojsku. Dirnu štap. Štap ga pita:

— Šta bi rado?

— Rado bih da se ovi prvi povrate na one što stižu za njima i da se među se svi pobiju i ubiju cara.

I tako se svi poništili, do jednoga sviju nestane.

Tako bi to bilo gotovo.

Iz zbirke: Drvo nasred svijeta (Hrvatskosrpske narodne bajke), priredila Maja Bošković-Stulli, Zagreb 1961. Priču je kazivao Lazo Bijelić 1956. u Klasniću. U ovom je izdanju jezik malo dotjeran.

Nepoznate riječi:

krajcer	— starinski sitni novac
babo	— otac
pendžer	— prozor
ukinuti roge	— ukloniti rogove
nestalo rogu	— nestalo rogova

DVIJE JABUKE U ŠUMI, narodna pripovijetka; ilustrirala Cvijeta Job; izdanje: NAŠA DJECA; za »Našu djecu« Petar Anušić, Zagreb 1967

Tisak DUGRAF Rovinj